



# BRANSCHRAPPOR 2014

*Fakta och utveckling för städ-  
och serviceentreprenadbranschen*



# BRANSCHRAPPORT 2014

*Fakta och utveckling för städ-  
och serviceentreprenadbranschen*

## INNEHÅLL

Förord.....	3
Sammanfattning.....	5
1. Branschstatistik .....	6
1.1 Företagen i branschen.....	6
1.2 Branschens omsättning.....	7
1.3 Resultatutveckling .....	8
1.4 Avkastning .....	9
1.5 Marginaler .....	10
1.6 Soliditet.....	11
1.7 Kassalikviditet .....	11
1.8 Vinstprocent.....	12
1.9 Arbetskraftskostnad/omsättning .....	12
1.10 Nettoomsättning per anställd.....	13
1.11 Antal anställda.....	13
1.12 De anställdas sektortillhörighet, utbildning samt födelse-region .....	15
1.13 Åldersintervall.....	16
1.14 Konkursstatistik och nystartade företag .	16
1.15 Nyregistrering av företag.....	17
2. Undersökning bland medlemsföretag .....	18
2.1 Konjunktur .....	19
2.2 Konkurrens .....	20
2.3 Bidrag .....	20
2.4 Arbetsgivaravgifter och RUTavdrag .....	22
2.5 Offentlig upphandling.....	23
2.6 Prisutveckling.....	26
2.7 Personalstatistik .....	27
2.7.1 Sjukfrånvaro .....	27
2.7.2 Heltid/deltid .....	27
2.7.3 Yrkesutbildning.....	28
2.7.4 Nyanställda.....	28
2.7.3 Kompetensutveckling .....	29
2.8 Standarder.....	29
3. Facility Services .....	31
3.1 Omsättningsfördelning mellan olika servicetjänster .....	32
3.2 Var utförs tjänsterna? .....	32
3.3 Outsourcing inom offentlig sektor.....	33
3.4 Standardisering av Facility Management ..	34
4. Informationshämtning.....	34
4.1 Om undersökningen och definitioner.....	34
4.2 Om branschstatistiken.....	35
5. Kontaktuppgifter .....	35



# FÖRORD

För sjunde året i rad presenterar Almega Serviceentreprenörerna en omfattande branschrapport för städ- och servicebranschen. Vi redogör för uppdaterad statistik och nyckeltal för Almega Serviceentreprenörernas medlemsföretag och för branschen som helhet samt visar på viktiga trender och förändringar.

I denna rapport presenteras statistik från Svenskt Näringsliv, Soliditets Nordic Business Key, SCB, samt från Almegas lönestatistik. Vi följer upp branschens ekonomiska utveckling och har även ställt en del nya frågor i vår årliga medlemsundersökning till företagen angående, bland annat, RUTavdraget och rabatten på arbetsgivaravgifter för unga under 26 år.

Vi fortsätter med statistiken kring de anställda i branschen för att uppmärksamma villkoren och ge bakgrundsinformation om denna jobbskapande bransch. Vi redogör för frågor och statistik kring facility services samt användandet av underentreprenörer. Dessutom presenteras prisutvecklingen i rapporten.

Vi hoppas att rapporten skall vara till nytta för myndigheter, medlemsföretag och medlemsföretagens kunder.

*Marcus Lindström*

Almega Serviceentreprenörerna, oktober 2014

*Almega Serviceentreprenörerna är bransch- och arbetsgivarorganisation för städ- och serviceföretag med närmare 1 000 medlemsföretag varav 150 är auktoriserade serviceentreprenörer och 131 är specialserviceföretag (september 2014) Städ- och serviceföretag representerar 70 procent av antalet anställda och 82 procent av omsättningen i branschen.*





## SAMMANFATTNING

Städ- och servicebranschen består av 2 118 aktiebolag med sammanlagt över 52 000 anställda och omsatte över 27,5 miljarder kronor år 2012/2013. Årets branschrapport visar att företagets omsättningsökning har planat ut något jämfört med tidigare år. Även resultatutvecklingen försämras, för andra året i rad är det en negativ resultatutveckling.

Även om branschen har haft en omsättningsökning kan man se tydligt att prispressen och konkurrensen har ökat. Statistik från SCB och vår företagsenkät visar att företagets kostnader ökar mer än priserna på de tjänster som företagen levererar. Konkurrensen från oseriösa aktörer i branschen upplevs också som ett stort problem hos majoriteten av företagen. Upphandlingsvillkoren på städmarknaden förmår inte alltid att stänga ut oseriösa aktörer. Det är också en av förklaringarna till att majoriteten av företagen, för att förbättra lönsamheten, erbjuder kunderna närliggande tjänster som medför en mer rationell verksamhet och som kan utföras med samma personal. En utveckling som håller i sig utifrån svaren i årets företagsenkät.

Andelen av Almega Servicecentreprenörernas medlemsföretag som väljer att delta i offentlig upphandling har ökat från 42,4 procent till 48,6 procent. Det är en ökning med över 6 procentenheter jämfört med föregående år. 15 procent av företagen deltar i stor omfattning medan 33 procent av företagen deltar i mindre omfattning i offentliga upphandlingar. Deltagandet i offentlig upphandling ökar för andra året i rad. Det är fortfarande många företag som väljer att avstå från offentliga upphandlingar. Det råder fortfarande en enighet i branschen gällande den kritik som finns gentemot hur offentlig upphandling fungerar. Det är för mycket fokus på priset och för dålig uppföljning av egna ställda krav. Andelen av omsättning som kommer från offentlig upphandling har fortsatt att öka.

De privata aktörerna står för majoriteten av de anställda (74 procent) som arbetar med städ- och servicetjänster i Sverige. Den del av städ- och servicepersonalen som är anställda inom stat, kommun och landsting (inklusive offentligt ägda företag) har minskat med 17 procentenheter sedan 2005.

En klar majoritet av företagen har utökat sitt tjänsteutbud under de senaste två åren och planerar också att utöka utbudet av tjänster kommande år. Det är också en av förklaringarna till att det blir allt vanligare att arbeta som underentreprenör och att anlita underentreprenörer. Fler företag än tidigare kallar sig för service- eller facilityföretag snarare än städföretag.

Städ- och servicebranschen är en jobbskapande bransch. Närmare 54 procent av de som anställdes i branschen under föregående år kom från tidigare arbetslöshet. Många är födda utanför Sverige (47,7 procent) och en låg andel har en eftergymnasial utbildning (15 procent). Det är en kvinnodominerad bransch där 78 procent av de anställda är kvinnor (inom offentlig sektor är siffran 89 procent och hos privata aktiebolag 59 procent) och städyrket är det åttonde vanligaste kvinnoyrket i Sverige. Städ- och servicebranschen har 33 procent kvinnliga verkställande direktörer. Det kan jämföras med övriga näringslivet där motsvarande siffra endast är 10 procent.

# 1. BRANSCHSTATISTIK

Branschen har vuxit både vad gäller omsättning och antal anställda. Tillväxten 2012/2013 i städ- och servicebranschen är något lägre jämfört med 2011/12. Statistiken nedan visar också att lönsamheten har sjunkit under perioden och att omsättningen per årsanställd ökat något sedan föregående års mätning. Rörelsemarginalen har minskat för hela städ- och servicebranschen jämfört med föregående år.

Branschen består av 2 118 aktiebolag, 78 procent av dessa har 10 eller färre anställda. Bland de närmare 52 000<sup>1</sup> anställda som finns i branschen är åldersfördelningen jämn. Av de anställda är 59 procent kvinnor och 41 procent män inom privat sektor. För jämförelse redovisas även siffror för Almega Servicecentreprenörerna, som förutom städ- och serviceföretag även innefattar specialserviceföretag (saneringsföretag). Sammanlagt har Almega Servicecentreprenörerna närmare 1 000 medlemsföretag, varav 850 är städ- och serviceföretag och 131 är specialserviceföretag (september 2014). I denna rapport är inte specialserviceföretag medtagna. Städ- och serviceföretag representerar 70 procent av antalet anställda och 82 procent av omsättningen i branschen. Företagen erbjuder allt fler tjänster och allt fler upphandlare efterfrågar ett bredare tjänsteerbjudande.

Statistiken har inhämtats under maj och augusti år 2014 och motsvarar huvudsakligen brutna kalenderbokslut för 2012/13 samt kalenderårsbokslut för 2013.

Nedan redovisas branschens samt Almega Servicecentreprenörernas utveckling i siffror och beskrivande figurer.

## 1.1 FÖRETAGEN I BRANSCHEN

De flesta företag i branschen är små företag. 78 procent (1 653) har 10 anställda eller färre och endast 2,4 procent (50 företag) har fler än 100 anställda, se figur 1. Antalet små företag har ökat med 11 procent sedan förra året. Ökningen av antalet små företag kan förklaras med ökningen av nystartade företag, 487 företag under 2012 och 2013 (549 nya företag under 2011 och 2012). 69 procent av branschens företag är från Stockholms län, region Västra Götaland och region Skåne.

**Figur 1.** Företagens storleksfördelning

Antal anställda	Antal företag	Andel i procent
<b>Totalt</b>	<b>2 118</b>	<b>100%</b>
< 11	1 653	78,05 %
11–25	264	12,46 %
26–50	101	4,77 %
51–100	50	2,36 %
> 100	50	2,36 %

<sup>1</sup> De fyra senaste åren har vi kompletterat statistiken med siffror från företag som har anställda med funktionsnedsättning i sin städverksamhet och som inte redovisas under samma yrkeskod



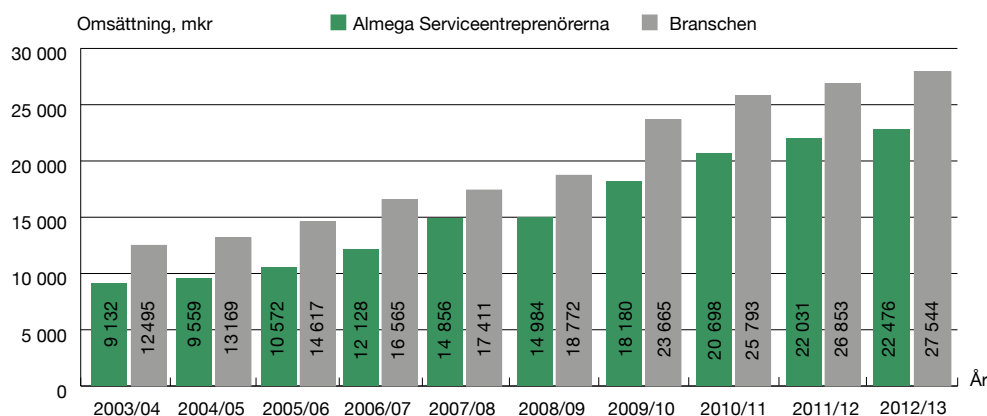
## 1.2 BRANSCHENS OMSÄTTNING

Omsättningsökningen i branschen är något lägre jämfört med 2011/12. Den ökade med 690 miljoner kronor mellan 2011/12 och 2012/13, se figur 2. Almega Servicecentreprenörernas medlemmar, exklusive specialserviceföretag, omsatte 22,5 miljarder under 2012/13, vilket motsvarar 82 procent av branschens omsättning. De stora företagen, med fler än 100 anställda, representerar 67 procent av branschens omsättning vilket är något lägre i jämförelse med föregående år. Avsaknaden av statistik från 370 nya företag påverkar branschens omsättningsökning negativt eftersom årsredovisningarna, vid rapportens skrivande, inte är tillgängliga.

Omsättningen för Almega Servicecentreprenörernas medlemmar 2012/13 var 22,5 miljarder. Omsättningsökningen, 450 miljoner, för Almega Servicecentreprenörerna, är lägre än föregående år. Totalt omsätter Almega Servicecentreprenörernas medlemmar (inklusive Saneringsföretagen) 25,8 miljarder.

Omsättningen per anställd i hela branschen ökade från 593 000 kronor 2011/12 till 594 000 kronor 2012/13, Almega Servicecentreprenörernas medlemmar hade en högre omsättning per anställd, 621 000 kronor 2011/12 och 625 000 kronor 2012/13. Den högre omsättningen per anställd för Almega Servicecentreprenörernas medlemmar förklaras till stor del av att de flesta stora företagen finns med där. De erbjuder i större utsträckning andra typer av tjänster inom facility services med möjlighet att fler tjänster kan utföras med samma personal.

**Figur 2.** Total omsättningsutveckling för branschen (Mkr)



**Figur 3.** Nettoomsättning 60 största städ- och FM företag (Mkr)

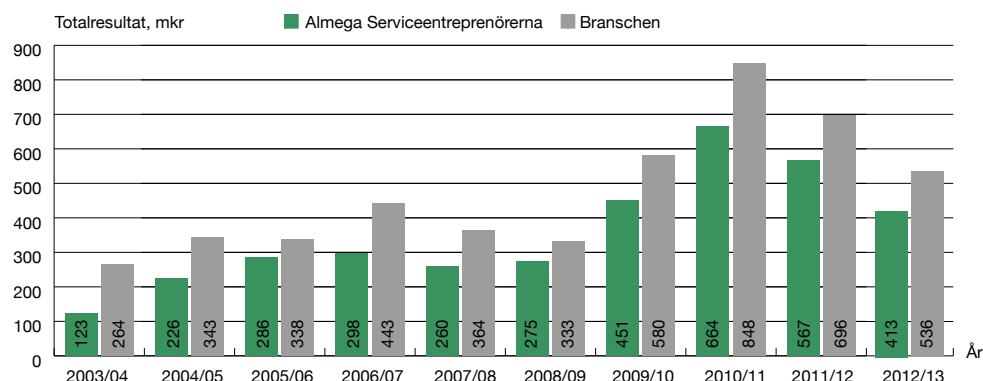
Nr.	Företag	Mkr	Nr.	Företag	Mkr
1	ISS Facility Services AB	4 603 391	31	Teknostäd AB	88 787
2	Coor Service Management AB	3 819 481	32	PMI Clean AB	88 087
3	Sodexo AB	3 229 017	33	Rimab Facility Service AB	85 157
4	Compass Group AB	1 076 272	34	Effekt Svenska AB	79 300
5	Coor Service Management AIFM AB	627 683	35	V-städ AB	78 327
6	Allianceplus AB	398 320	36	Ff - Fastighetservice AB	63 708
7	Förenade Service i Sverige AB	304 271	37	Ts Lokalvård AB	61 025
8	Sörmland Landstingsservice AB	288 210	38	ADA Service Partner AB	60 820
9	Inspira AB	217 578	39	Städgladen AB	58 238
10	Lassila & Tikanoja Service AB	213 738	40	Ultra Clean i Malmö AB	54 151
11	Bohus Städ Patric Svensson AB	178 827	41	Fervent Cleaning Company AB	51 604
12	Nca Facility Services AB	176 257	42	Rahm's Fönsterputs & Städ AB	50 796
13	Norrlands Miljövård AB	173 041	43	Belles Golv & Städ AB	50 703
14	Mellansvenska Städ AB	161 678	44	Maries Puts & Städ AB	48 354
15	Renieriet AB	160 730	45	Comparative AB	48 077
16	Miab/Nca Facility Services AB	158 025	46	Mälardalens Entreprenadstäd AB	45 769
17	Rengörare Näslund AB	147 795	47	Städab Service Partner Sverige AB	42 286
18	Västmanlands Städ & Flytt-Tjänst AB	146 014	48	Svenska Inst. För Miljö och Hälsa AB	42 237
19	Sodexo Trafik AB	138 645	49	Städhuset i Stockholm AB	42 190
20	Service Compagniet Svenska AB	135 454	50	R:Ens Fastighetservice AB	41 961
21	Skaraborgs Städ AB	129 171	51	Activa Service i Sverige AB	41 930
22	Caretia Traffic Service AB	108 868	52	Exiso AB	40 411
23	Support Syd AB	107 498	53	Excelencia AB	40 031
24	Sesab Service AB	106 320	54	Sydsvenska Städ AB	39 763
25	Hs Service och Support AB	103 723	55	Winab Företagsservice AB	39 321
26	Hadesten Ren AB	103 237	56	Itri Städ i Stockholm AB	38 604
27	Städkedjan Sverige AB	100 338	57	Städia AB	38 378
28	L&T Östgöta Städ AB	99 381	58	Ren Extra AB	37 937
29	Personstöd Mälardalen AB	99 381	59	Städalliansen Skandinavien AB	37 423
30	Miab i Södertälje AB	97 739	60	Adlersons Fönsterputs & Städ AB	36 093

Baserat på den senaste tillgängliga årsredovisningen (uppgifter är hämtade augusti 2014)

### 1.3 RESULTATUTVECKLING

Branschens resultat är 23 procent lägre jämfört med 2011/12 och 27 procent lägre jämfört med 2010/11, se figur 4. Branschens sammanlagda resultat var 536 miljoner kronor i jämförelse med 696 miljoner 2011/12. Det ger ett resultat per anställd på 10 000 kronor i jämförelse med 16 000 kronor 2011/12. Almega Serviceentreprenörernas medlemmar representerar 77 procent av branschens samlade resultat, 413 miljoner kronor. Resultatet för Almega Serviceentreprenörerna är 11 000 kronor per anställd vilket är 5 000 kr lägre jämfört med 2011/12.

Medelresultatet var 3,4 procent för hela branschen vilket är 0,1 procentenheter högre än föregående år. För Almega Serviceentreprenörernas medlemmar var medelresultatet 3,3 procent, vilket är 0,3 procentenheter högre jämfört med föregående år då medelresultatet var 3 procent för Almega Serviceentreprenörerna.

**Figur 4.** Resultatutveckling, (Mkr). Årets resultat, efter skatt.

De övre kvartilvärdena har ökat för hela branschen och Almega Serviceentreprenörerna. De undre kvartilvärdena är i stort sätt oförändrade. Medianvärden har ökat för hela branschen och minskat något för Almega Serviceentreprenörerna, se figur 5.

**Kvartilerna** består av tre värden (Q1, median och Q3) som separerar ett sorterat data-material i fyra lika delar. En fjärdedel av observationerna är mindre än första kvartilen Q1 (**undre kvartilen**) och tre fjärdedelar är mindre än den tredje kvartilen Q3 (**övre kvartilen**). Den andra kvartilen är samma sak som **medianen** (md) – då två fjärdedelar är samma sak som hälften.

**Figur 5.** Årets resultat (Tkr)

Bransch	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Årets resultat Övre kvartil	214	210	259	252	220	322
Årets resultat Median	58	61	115	70	63	83
Årets resultat Undre kvartil	0	0	4	3	1	1

Almega Serviceentreprenörerna	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Årets resultat Övre kvartil	417	359	421	422	365	413
Årets resultat Median	99	102	128	114	123	120
Årets resultat Undre kvartil	5	5	16	11	7	9

#### 1.4 AVKASTNING

Avkastningen på eget kapital belyser företagets totala effektivitet genom att hänsyn tas till både rörelsen och hur denna är finansierad. Värdena har ökat för Almega serviceentreprenörerna för övre och undre kvartilen. Medianen har sjunkit något. Branschen som helhet har haft en ökning för övre kvartilen medan medianen och undre kvartilen har sjunkit något. Se figur 6.

**Figur 6.** Avkastning på eget kapital (Procent)

Bransch	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Avkastning (EK) Övre kvartil	48,7	50,8	56,5	58,4	60,6	61,4
Avkastning (EK) Median	20,5	24,2	27	26,6	27,5	26,3
Avkastning (EK) Undre kvartil	0	0	0	0	0	-2,3

Almega Serviceentreprenörerna	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Avkastning (EK) Övre kvartil	55,6	54	61,9	61,2	58,7	62,1
Avkastning (EK) Median	26,6	27,5	31,8	28,7	30,3	27,3
Avkastning (EK) Undre kvartil	0	0	1,6	0	1	3,1

Avkastning på eget kapital anges i procent och beräknas som justerat nettoresultat \* 100/justerat eget kapital.

Avkastning på totalt kapital visar hur effektivt företaget har utnyttjat sina totala tillgångar i sin rörelse. Avkastningen på totalt kapital har ökat för båda övre kvartilvärdena. Medianvärdena har minskat något för hela branschen och för Almega Serviceentreprenörerna. Undre kvartilvärdena har minskat för branschen men är oförändrade för Almega Serviceentreprenörerna. Se figur 7.

**Figur 7.** Avkastning på total kapital (Procent)

Bransch	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Avkastning (TK) Övre kvartil	20,5	21,5	23,6	22,6	25,3	25,7
Avkastning (TK) Median	9	9,9	11,7	11,2	11,4	10,6
Avkastning (TK) Undre kvartil	0	0,6	1	1	0,3	-1,9

Almega Serviceentreprenörerna	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Avkastning (TK) Övre kvartil	20,5	20,8	22	19,9	21,1	21,4
Avkastning (TK) Median	9,6	10	11,8	11	10,6	9,3
Avkastning (TK) Undre kvartil	1,8	1,3	2,1	1,3	1,8	1,8

*Avkastning på eget kapital anges i procent och beräknas som justerat nettoresultat \* 100/totalt eget kapital.*

### 1.5 MARGINALER

Rörelsemarginalen visar bidraget per omsättningskrona från årets rörelse efter att samtliga rörelsekostnader täckts. Detta bidrag skall räcka för att täcka räntekostnader och skatt samt ge en acceptabel vinst per omsättningskrona.

Rörelsemarginalen i branschen och för Almega Serviceentreprenörerna är oförändrad inom övre och undre kvartiler samt sänkta för båda medianvärden. Se figur 8.

**Figur 8.** Rörelsemarginal (Procent)

Bransch	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Rörelsemarginal Övre kvartil	8,8	9	10,6	10,6	10,8	10,6
Rörelsemarginal Median	3,6	3,6	4,6	4,5	4,5	3,8
Rörelsemarginal Undre kvartil	0	0,3	0,5	0,3	0	0

Almega Serviceentreprenörerna	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Rörelsemarginal Övre kvartil	7,8	7,8	9,2	8,5	8,4	8,4
Rörelsemarginal Median	3,7	3,4	4,4	4,1	3,8	3,2
Rörelsemarginal Undre kvartil	0,5	0,3	0,7	0,4	0,5	0,3

*Rörelsemarginal anges i procent och beräknas som justerat rörelseresultat \* 100/nettoomsättning.*

Nettomarginalen visar bidraget per omsättningskrona efter att samtliga rörelsekostnader samt räntekostnader täckts. Detta bidrag skall räcka för att täcka skatten samt ge en acceptabel vinst per omsättningskrona.

Nettomarginalen i branschen har ökat något i den övre kvartilen. För Almega Serviceentreprenörerna har nettomarginalen ökat något i övre och nedre kvartilen medan medianen har sjunkit något. Se figur 9.

**Figur 9.** Nettomarginal (Procent)

Bransch	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Nettomarginal Övre kvartil	7,9	6,7	9,6	9,1	9,5	10,6
Nettomarginal Median	3,2	2,3	3,8	3,9	3,8	4
Nettomarginal Undre kvartil	0,2	0,1	0	0	0	0,1

Almega Serviceentreprenörerna	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Nettomarginal Övre kvartil	7,3	7,3	8,1	8,2	8,2	8,3
Nettomarginal Median	2,1	3,4	3,6	3,9	4,1	3,3
Nettomarginal Undre kvartil	0,1	0,4	0,7	0,2	0,3	0,7

*Nettomarginal anges i procent och beräknas som justerat nettoresultat \* 100/nettoomsättning.*

### 1.6 SOLIDITET

Soliditeten visar i vilken grad som de totala tillgångarna (balansomslutningen) under företagets hittillsvarande verksamhet har kunnat finansieras med eget kapital.

Generellt kan sägas att företagen i branschen har en god soliditet. Det är vanligt att ha soliditetsmål på cirka 30-40 procent. Närmare 60 procent av branschens företag har en soliditet över 30 procent.

Soliditeten har inte förändrats nämnvärt under de senaste åren. Almega Serviceentreprenörernas kvartil- och median värden är något högre jämfört med med föregående år. Se figur 10.

**Figur 10.** Soliditet (Procent)

Bransch	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Soliditet Övre kvartil	54,6	53,7	54,1	54,4	55,5	55,2
Soliditet Median	36,3	35,5	37,8	37,7	38	42,4
Soliditet Undre kvartil	19,5	20,1	21,8	21,4	20,7	21,1

Almega Serviceentreprenörerna	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2012/13
Soliditet Övre kvartil	46,6	45,9	47,3	45,8	44,8	47
Soliditet Median	30,4	30,8	32,1	31,8	31,8	32,5
Soliditet Undre kvartil	17,9	17,5	18,3	18,5	17,4	17

*Soliditet anges i procent och beräknas som justerat eget kapital \* 100/totalt kapital.*

### 1.7 KASSALIKVIDITET

Kassalikviditet är en indikator på företagens betalningsberedskap. Det visar kassalikviditetens förhållande på balansdagen och ger på så vis endast en ögonblicksbild. En kassalikviditet över 100 indikerar att företaget kan betala sina kortsiktiga skulder direkt.

Kassalikviditeten i branschen har förbättrats i båda kvartiler och median. För Almega Serviceentreprenörernas medlemmar har övre kvartilen och medianen ökat medan undre kvartilen har minskat något. Kassalikviditeten är god i branschen. Alla kvartilvärden ligger över 100. Se figur 11.

**Figur 11.** Kassalikviditet (Procent)

Bransch	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Kassalikviditet Övre kvartil	200,6	209,2	210	212,8	223	227,7
Kassalikviditet Median	145	141,4	148,1	149,3	152,4	156,8
Kassalikviditet Undre kvartil	105,7	106,3	110,2	110,3	111,5	111,6

Almega Serviceentreprenörerna	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Kassalikviditet Övre kvartil	174,3	179	183	181,8	177,6	182,8
Kassalikviditet Median	129,3	128,7	135,5	134,3	135,4	136,5
Kassalikviditet Undre kvartil	100,3	103,7	108	105,8	105,2	103,7

*Kassalikviditet anges i procent och beräknas som (summa omsättningstillgångar – varulager mm \* 100/summa kortfristiga skulder.*

### 1.8 VINSTPROCENT

Vinstprocent visar bidraget per omsättningskrona från årets rörelse efter att samtliga rörelsekostnader täckts och finansiella intäkter lagts till. Detta bidrag skall räcka för att täcka räntekostnader och skatter samt ge en acceptabel vinst per omsättningskrona.

Vinstprocenten har ökat i övre och undre kvartilen för Almega Serviceentreprenörernas medlemmar. För hela branschen har alla värden minskat något. Se figur 12.

**Figur 12.** Vinstprocent (Procent)

Bransch	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Vinstprocent, Övre kvartil	9,1	9,3	10,8	10,7	11,1	10,8
Vinstprocent, Median	3,7	3,7	4,6	4,5	4,6	4,1
Vinstprocent, Undre kvartil	0	0,2	0,3	0,3	0,1	-0,8

Almega Serviceentreprenörerna	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Vinstprocent, Övre kvartil	7,8	8,1	9	8,5	8	8,7
Vinstprocent, Median	3,7	3,6	4,5	3,5	3,9	3,4
Vinstprocent, Undre kvartil	0,5	0,4	0,7	0,5	0,5	0,7

*Vinstprocent anges i procent och beräknas som justerat resultat efter finansiella intäkter \* 100/nettoomsättning.*

### 1.9 ARBETSKRAFTSKOSTNAD/OMSÄTTNING

Ett av de mer intressanta nyckeltalen i branschen är arbetskraftskostnad/omsättning. Precis som flera andra tjänstenärningar så utgör arbetskraften den största kostnaden för företagen. I en personalintensiv bransch, som denna, utgör ofta arbetskraftskostnaden närmare 80 procent av ett företags omsättning om företaget inte använder underentreprenörer eller bedriver andra verksamheter utöver städning.

Underentreprenörer är dock vanligt förekommande (43,5 procent av företagen använder underentreprenörer). Detta och utvecklingen av mindre arbetskraftsintensiva kringtjänster är några av förklaringarna till varför medianen för arbetskraftskostnaden/omsättning är förhållandevis låg.

Om man jämför med förra året har arbetskraftskostnadernas del av omsättningen ökat för övre kvartilvärden och medianen. Medianen är 64,9 procent för branschen som helhet och 68,4 procent för Almega Serviceentreprenörerna. Se figur 13. Den genomsnittliga årslönekostnaden per anställd i branschen är 343 000 kronor, en ökning med 10 000 kr jämfört med föregående år. Motsvarande siffra för Almega Serviceentreprenörernas medlemmar är 358 000 kronor (ökning med 8 000 kr).



**Figur 13.** Arbetskraftskostnad/omsättning (Procent)

Bransch	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Arbetskraftskostnad/oms Övre kvartil	66,1	66,2	66,4	70,2	75,9	78,2
Arbetskraftskostnad/oms Median	53,9	52,6	52,8	55,1	62,7	64,9
Arbetskraftskostnad/oms Undre kvartil	35,8	35,9	34,4	37,9	44,2	41

Almega Serviceentreprenörerna	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Arbetskraftskostnad/oms Övre kvartil	69,8	70,8	70,8	75,5	77,1	78,6
Arbetskraftskostnad/oms Median	59	59,6	58,9	65	66,3	68,4
Arbetskraftskostnad/oms Undre kvartil	41,1	42,7	44,1	47	50,9	50,6

### 1.10 NETTOOMSÄTTNING PER ANSTÄLLD

Nettoomsättning per anställd är ett ofta använt mått på hur effektivt företaget utnyttjar personalresurserna. Den påverkas också av förändringar i produktionsprocessen. Nettoomsättningen per anställd har ökat årligen under de senaste sex åren. Den genomsnittliga årliga nettoomsättningen per anställd i branschen är 594 000 kronor och för Almega Serviceentreprenörerna är den 625 000 kronor. Se figur 14. Den avtagande ökningen av nettoomsättningen per anställd på senare år kan ha samband med olika arbetsmarknadsåtgärder, exempelvis lönebidrag samt även ökad prispress. Ökningen förklaras delvis av ökade priser på tjänsterna som företagen erbjuder. Ökningen kommer även av möjligheten att lägga till andra närliggande tjänster som medför en mer rationell verksamhet. Tjänster som kan utföras av samma personal. Som jämförelse kan nämnas att nettoomsättningen per anställd i hotell- och restaurangbranschen är närmare 1,3 miljoner kr. Nettoomsättningen per anställd där är alltså betydligt högre jämfört med städ- och servicebranschen.

**Figur 14.** Nettoomsättning per anställd (Tkr)

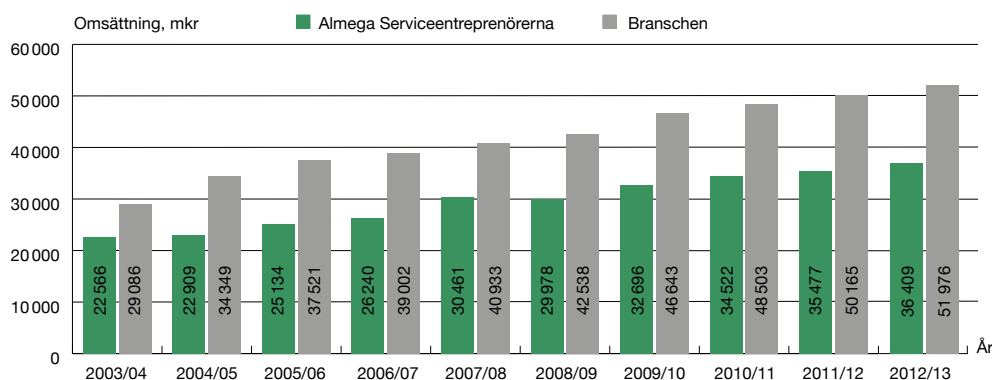
Bransch	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Oms/anst (Tkr)	558	575	581	591	593	594

Almega Serviceentreprenörerna	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Oms/anst (Tkr)	569	600	597	608	621	625

### 1.11 ANTAL ANSTÄLLDA

Det totala antalet anställda inom branschen och hos Almega Serviceentreprenörernas medlemmar har ökat. Branschen sysselsätter över 52 000 personer, en ökning med nästan 2 000 personer i jämförelse med år 2011/12. Almega Serviceentreprenörernas medlemmar sysselsätter närmare 36 500 personer jämfört med 35 500 året innan, en ökning med 1000 anställda. Se figur 15. En stor del av den totala ökningen i branschen ligger hos Almega Serviceentreprenörernas stora och mellanstora medlemsföretag.

Figur 15. Utveckling av antal anställda



Figur 16. Rangordning av företag – Antal anställda

Nr.	Företag	Anställda	Nr.	Företag	Anställda
1	ISS Facility Services AB	8 262	31	Hs Service och Support AB	155
2	Sodexo AB	4 430	32	Hadesten Ren AB	147
3	Coor Service Management AB	2 636	33	Miab i Södertälje AB	146
4	ISS Trafficare AB	1 092	34	Adlersons Fönsterputs & Städ AB	144
5	Compass Group AB	1 060	35	Belesia Lokalvård AB	138
6	Förenade Service i Sverige AB	988	36	Maries Puts & Städ AB	125
7	Coor Service Management AIFM AB	646	37	Fervent Cleaning Company AB	124
8	Lassila & Tikanoja Service AB	524	38	Rahm's Fönsterputs & Städ AB	121
9	Inspira AB	435	39	Comparative AB	120
10	Norrlands Miljövård AB	400	40	Städab Service Partner Sverige AB	120
11	Mellansvenska Städ AB	352	41	Effekt Svenska AB	119
12	Sörmland Landstingsservice AB	351	42	Ts Lokalvård AB	118
13	Sodexo Trafik AB	350	43	Ultra Clean i Malmö AB	118
14	Allianceplus AB	343	44	Personstöd Mälardalen AB	115
15	Västmanlands Städ & Flytt-Tjänst AB	329	45	Sydsvenska Städ AB	114
16	L&T Östgöta Städ AB	319	46	Exiso AB	114
17	Renieriet AB	304	47	ADA Service Partner AB	113
18	Nca Facility Services AB	298	48	Rent Hos Dig Sverige AB	105
19	Rengörare Näslund AB	298	49	Mälardalens Entreprenadstäd AB	98
20	Rimab Facility Service AB	290	50	Städ-Team i Närke AB	97
21	Miab AB	284	51	Ren Extra AB	92
22	Bohus Städ Patric Svensson AB	282	52	Svenska Inst. För Miljö och Hälsa AB	91
23	Skaraborgs Städ AB	281	53	Serviceföretaget Pima AB	91
24	V-Städ AB	272	54	Ff - Fastighetservice AB	90
25	Express Gruppen AB	266	55	Städgladen AB	90
26	PMI Clean AB	255	56	Städhuset i Stockholm AB	90
27	Teknostäd AB	229	57	Belles Golv & Städ AB	90
28	Städkedjan Sverige AB	211	58	Stockholms Städssystem AB	87
29	Support Syd AB	205	59	Kontorstädning AB	87
30	Sesab Service AB	189	60	Lamaro AB	86

Baserat på den senaste tillgängliga årsredovisningen (uppgifter är hämtade augusti 2014)

### 1.12 ARBETSSTÄLLETS SEKTORTILLHÖRIGHET, UTBILDNING SAMT FÖDELSEREGION

SCB redovisar bland annat statistik över anställdas arbetsställen, utbildningsnivåer och de anställdas födelseregion för hela sysselsättningsgruppen. I år har vi kompletterat statistiken med siffror från företag som har anställda med funktionsnedsättning i sin städverksamhet och som inte redovisas under samma yrkeskod.

Antalet anställda baseras på yrkesgruppen städpersonal enligt SSSYK (Svensk standardisering för yrkesklassificering) 912 (73 064 anställda) samt anställda med funktionsnedsättning som arbetar med städverksamhet (6 053), totalt 79 117 anställda. I figur 17 visas en tydlig trend av övergång från offentlig till privat sektor, vilket är en av förklaringarna till branschens tillväxt.

De anställda inom privata sektorn har ökat med över 16 000 mellan 2005 och 2012, medan det inom stat, kommun och landsting minskat (inklusive offentligt ägda företag) med närmare 4 000\*.

Figur 17. Arbetsställets sektortillhörighet

Arbetsställe	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Förändring 2005–2012
Aktiebolag ej offentligt ägda	33 116	36 358	37 419	39 208	39 130	41 522	43 396	46 500	13 384
*Primär kommunal förvaltning	15 365	15 050	14 543	14 794	13 765	13 302	12 784	12 447	-2 918
Företag som bedriver verksamhet med funktionsnedsatta	4 217	4 764	4 418	5 065	5 382	5 757	5 655	6 053	1 836
*Landsting	4 650	4 524	4 306	4 051	3 896	3 656	3 562	3 499	-1 151
Övriga företag, ej offentligt ägda	2 190	2 429	2 579	2 685	2 741	3 139	3 119	3 215	1 025
Övriga organisationer	2 807	2 979	2 875	2 859	2 685	2 783	2 705	2 932	125
*Kommunalt ägda företag och organisationer	1 440	1 841	1 918	2 006	1 841	1 986	2 054	2 224	784
*Statlig förvaltning	1 871	1 821	1 732	1 592	1 470	1 474	1 501	1 423	-448
*Statligt ägda företag och organisationer	1 017	773	620	456	468	458	622	809	-208
*Statliga affärsverk	104	96	89	66	58	15	12	11	-93
*Övriga offentliga institutioner	6	7	7	7	4	2	3	4	-2
<b>Totalt</b>	<b>66 783</b>	<b>70 642</b>	<b>70 506</b>	<b>72 789</b>	<b>71 440</b>	<b>74 094</b>	<b>75 413</b>	<b>79 117</b>	<b>12 334</b>

Figur 18 nedan visar antal anställda i branschen och deras olika utbildningsnivåer. 15 procent av de anställda har en eftergymnasial utbildning vilket är 1 procentenhet mer än föregående år. Figuren omfattar inte anställda med funktionsnedsättning som arbetar med städverksamhet.

Figur 18. Anställdas utbildningsnivå

De anställdas utbildningsnivå	2010	2010 %	2 011	2011 %	2012	2012 %
Förgymnasial utbildning kortare än 9 år	9 492	14 %	9 272	13 %	9 244	13 %
Förgymnasial utbildning, 9 (10) år	14 197	21 %	14 144	20 %	14 377	20 %
Gymnasial utbildning, högst 2 år	19 411	28 %	19 540	28 %	19 893	27 %
Gymnasial utbildning, 3 år	15 112	22 %	15 892	23 %	17 219	24 %
Eftergymnasial utbildning, mindre än 3 år	5 068	7 %	5 462	8 %	6 240	9 %
Eftergymnasial utbildning, 3 år eller mer	3 704	5 %	4 134	6 %	4 646	6 %
Forskarutbildning	46	0,1 %	45	0,1 %	51	0,1 %
Uppgift om utbildningsnivå saknas	1 307	2 %	1 269	2 %	1 394	2 %
<b>Antal</b>	<b>68 337</b>		<b>69 758</b>		<b>73 064</b>	

Städ- och servicebranschen är en av de mest mångkulturella branscherna i Sverige. Uppgifter från SCB år 2012 visar att närmare 48 procent av de anställda i branschen är födda i ett annat land än Sverige vilket är en ökning med två procentenheter jämfört med 2011.

Om utvecklingen fortsätter i samma takt kommer antalet utlandsfödda vara i majoritet inom städ- och servicebranschen om några år. Se figur 19.

**Figur 19.** Födelseregion

Födelseregion	Kvinnor	Män	Totalt 2011	Totalt 2012	Andel %
Sverige	32 368	6 237	38 605	38 605	52,36 %
Europa ex. Norden	10 549	3 509	13 177	14 058	19,07 %
Asien	7 115	3 509	9 254	10 624	14,41 %
Afrika	1 995	2 345	3 959	4 340	5,89 %
Sydamerika	1 764	1 527	3 231	3 291	4,46 %
Norden ex. Sverige	1 963	253	2 453	2 216	3,01 %
Nord och Mellanamerika	317	235	534	552	0,75 %
Okänt födelseland	12	10	22	22	0,03 %
Oceanien	10	6	16	16	0,02 %

### 1.13 ÅLDERSINTERVALL

Enligt SCB arbetade 73 724 personer med städtjänster i Sverige under 2012 (yrkeskod 9122).

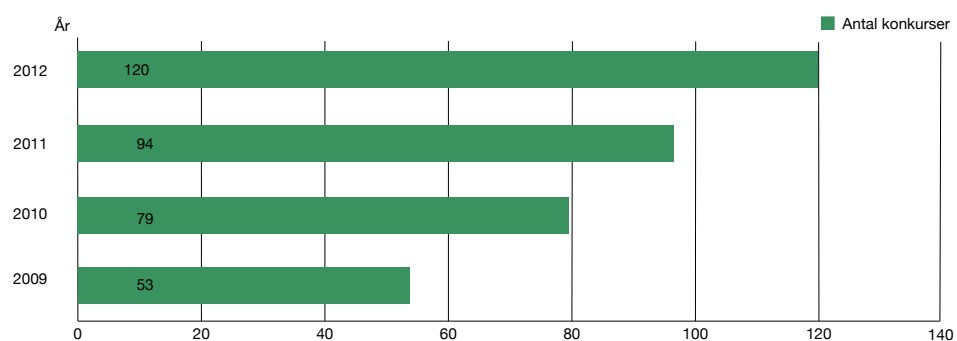
I jämförelse med SCB:s statistik gällande städ- och servicepersonal för anställda inom både privat och offentlig sektor så finns det några tydliga skillnader. Hos offentliga verksamheter är en betydligt högre andel mellan 50 och 64 år jämfört med privata företag. 47 procent för offentlig sektor jämfört med 25 procent för privata företag är mellan 50 och 64 år gamla. Se figur 20. Det är betydligt större kvinnodominans hos offentliga verksamheter där 89 procent är kvinnor. Hos privata företag är andelen kvinnor 59 procent.

**Figur 20.** Åldersintervall

Åldersintervall	Offentliga verksamheter	Privata företag
18 – 24	8 %	12 %
25 – 29	5 %	12 %
30 – 34	6 %	12 %
35 – 39	8 %	13 %
40 – 44	11 %	13 %
45 – 49	15 %	13 %
50 – 64	47 %	25 %

### 1.14 KONKURSSTATISTIK OCH NYSTARTADE FÖRETAG

Antal konkurser inom städ- och servicebranschen har ökat kraftigt mellan 2011 och 2012. Totalt har 346 företag gått i konkurs sedan januari 2009. Se figur 21. Den samlade skulden som företagen har lämnat efter sig uppgår över 400 miljoner.

**Figur 21.** Totalt antal konkurser inom städ- och servicebranschen

### 1.15 NYREGISTRERING AV FÖRETAG

Under en fyraårsperiod 2010 – 2013 registrerades det 1033 nya företag i städ- och servicebranschen vilket är mer än dubbelt så många som mellan 2006 – 2009, 481 företag. Se figur 22.

**Figur 22.** Nyregistrerade företag (2005–2013)

Registrerade företag 2005 – 2014	Antal
2005	86
2006	106
2007	133
2008	129
2009	113
2010	232
2011	293
2012	274
2013	234
2014 (t.o.m. juli)	102

## 2. UNDERSÖKNING BLAND MEDLEMSFÖRETAG. BAKGRUND OCH SAMMANFATTNING

I denna del presenteras resultaten från en enkätundersökning som gått ut under 2014 till Almega Servicecentreprenörernas medlemmar<sup>2</sup>. Årets undersökning visar att omsättningsutvecklingen är mer återhållsam jämfört med 2013. En stor andel av företagen är dock fortfarande optimistiska inför det kommande året. Det är något fler företag som förväntar sig en mer positiv omsättningsutveckling under 2014 jämfört med 2013. Över 60 procent av företagen har haft en ökning av antalet anställda vilket är betydligt fler än vad förväntningarna (41,7 procent) var vid föregående års enkät. Av de som nyrekryterats under det senaste året kom närmare 54 procent från tidigare arbetslöshet (50 procent föregående år).

De flesta företagen upplever att konkurrensen har ökat under de senaste åren med en ökad prispress som följd. Majoriteten av de tillfrågade företagen anser att de inte har kunnat höja priserna i samma takt som lönekostnaderna har ökat.

Andelen av Almega Servicecentreprenörernas medlemsföretag som väljer att delta i offentlig upphandling har ökat från 42,4 procent till 48,6 procent. Det är en ökning med över 6 procentenheter jämfört med föregående år. 15 procent av företagen deltar i stor omfattning medan 33 procent av företagen deltar i mindre omfattning i offentliga upphandlingar. En majoritet av företagen väljer att avstå från offentliga upphandlingar.

För de företag som deltog i offentlig upphandling stod intäkterna därifrån i genomsnitt för 30 procent av omsättningen i viktad form, vilket är en ökning med 3 procentenheter. Det främsta problemet med offentlig upphandling är, enligt medlemsföretagen, att för stor vikt läggs vid priset. Det är också den vanligaste anledningen till att företag väljer att inte delta i offentlig upphandling. En annan orsak kan vara ett mer komplicerat upphandlingsförfarande i offentlig sektor jämfört med vissa privata upphandlingar och avtal.

En majoritet av företagen anser att den offentliga upphandlingen inte fungerar tillfredsställande. Kritiken kvarstår från de undersökningar som genomförts tidigare år.

I årets medlemsundersökning har även nya frågor ställts till företagen angående bland annat RUTavdraget och rabatten för arbetsgivaravgifter för unga under 26 år.

40,5 procent av företagen svarar att en reduktion av RUTavdraget skulle ha en stor påverkan på verksamheten. Fem procent säger att de skulle lägga ner sin hemserviceverksamhet. Endast 25 procent av företagen anser att åtgärden inte skulle ha påverkan på deras verksamhet. 57 procent av företagen skulle helt avstå att anställa eller anställa färre unga om en kommande regering skulle ta bort reduktionen av arbetsgivaravgifter för unga under 26 år.

<sup>2</sup> Städ- och saneringsföretag

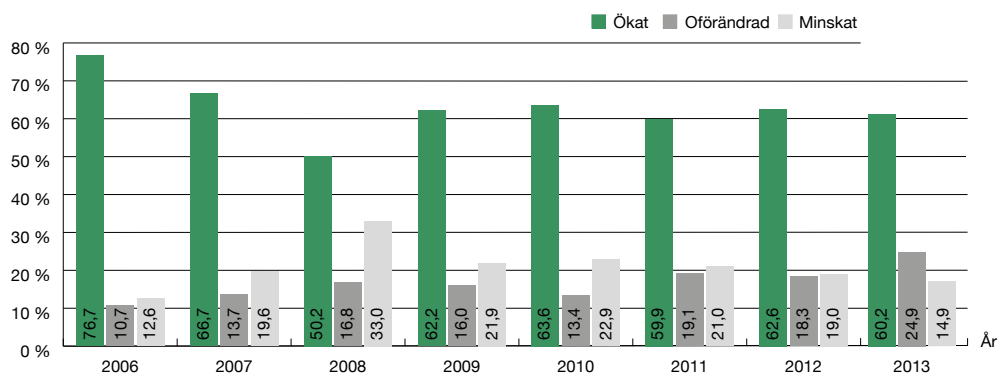


Sjukfrånvaron hos Serviceentreprenörernas medlemsföretag är, totalt sett, något högre i år jämfört med föregående år och är lägre för tjänstemän än för kollektivanställda. Majoriteten av företagen anser sig ha ett behov av ökad kompetensutveckling för service- och arbetsledare. Samtidigt ökar andelen anställda som genomgått någon av branschens yrkesutbildningar SRY eller PRYL (eller liknande).

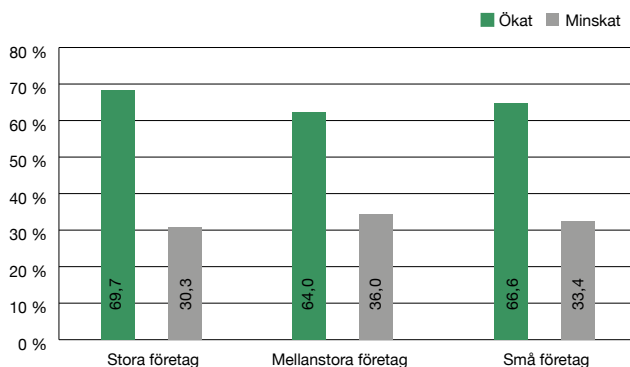
## 2.1 KONJUNKTUR

2014 års rapport visar att omsättningsökningen avtar något. 60 procent av företagen har haft en omsättningsökning vilket är två procentenheter lägre jämfört med föregående år. 25 procent av företagen är omsättningen oförändrad och 15 procent av företagen har haft negativ omsättningsutveckling. 66 procent av Almega Serviceentreprenörernas medlemsföretag har haft omsättningsökning jämfört med föregående år. Omsättningsökningen var dock endast 3 procent jämfört med föregående år. Omsättningsutvecklingen mellan stora, mellanstora och små företag är jämt fördelad och är i nivå med föregående år. Se figur 23 och 24.

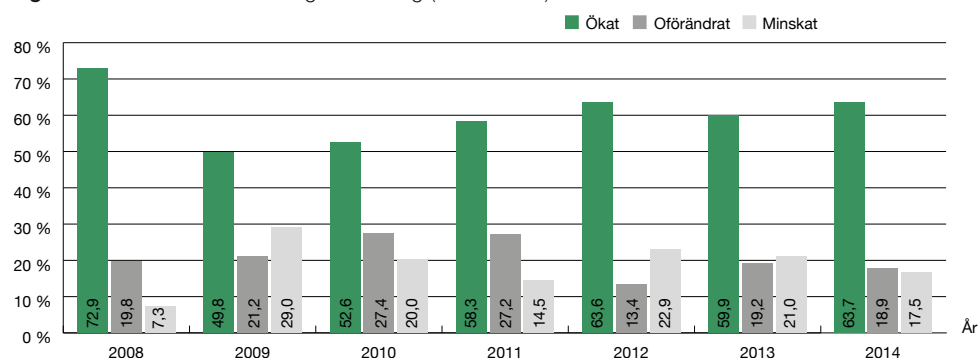
Figur 23. Omsättningsutveckling (2007–2013)



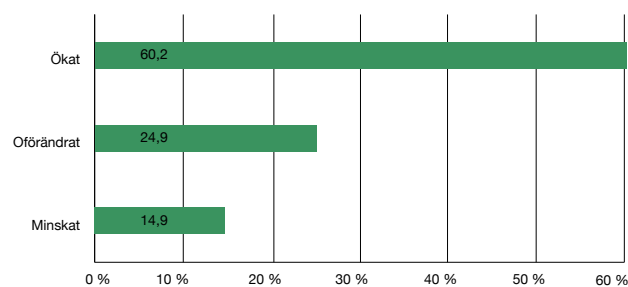
Figur 24. Utveckling av omsättning under 2013 jämfört med föregående år (företagsstorlek)



En stor andel av företagen är fortfarande optimistiska jämfört med föregående år. Det är något fler företag som spår en positiv omsättningsutveckling under 2014 jämfört med 2013. Årets konfidensindikator (andelen positiva i % minus andelen negativa i %) är 46,2 vilket är mer än 7 procentenheter högre jämfört med 2013. Stora och mellanstora företag är mer optimistiska än små företag. Se figur 25.

**Figur 25.** Förväntad omsättningsutveckling (2008–2014)

60 procent av företagen har haft en ökning av antalet anställda vilket är betydligt fler än förväntningarna (42 procent) vid föregående års enkät. Antalet årsanställda har ökat för de stora- och mellanstora företagen. Se figur 26.

**Figur 26.** Personalstyrkans utveckling 2013

## 2.2 KONKURRENS

Konkurrens på lika villkor är positivt för marknaden, dock blir det ett problem för branschen när konkurrensen kommer från oseriösa företag<sup>3</sup>. Över 83 procent av företagen svarade att det är ett problem (till och med ett stort eller mycket stort problem) när de blir utsatta för denna konkurrens. Enligt undersökningen drabbas branschens företag främst på följande sätt av konkurrensen från oseriösa företag; priserna dumpas till ohållbara nivåer samt att den allmänna bilden av städ- och servicebranschen försämras.

## 2.3 BIDRAG

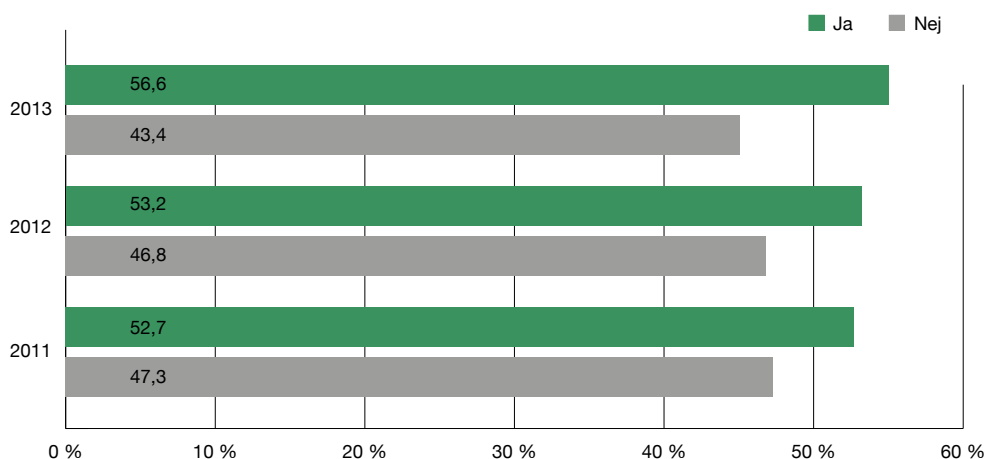
Det finns flera olika bidrag för företagen att söka från Arbetsförmedlingen vid nyanställningar. (Instegsjobb, lönebidrag, nystartsjobb, offentligt skyddat arbete, särskilt anställningsstöd, trygghetsanställning och utvecklingsanställning) Andelen som har fått något eller några av dessa bidrag inom SSK (SCB yrkesklassificering) 9122 Hotell- och kontorsstädare var ca 6 200 personer under 2012 vilket är ca 12 procent av branschens anställda.

Enligt enkätsvaren är det 57 procent av företagen som har anställda med något av bidragen från arbetsförmedlingen. Se figur 27. De flesta svarande anger att det är en relativt liten andel anställda med bidrag. Den är mindre än 2 procent av den totala personalstyrkan. Att bidragen inte ska få påverka och snedvrinda konkurrensen vid upphandlingar, är en allmän åsikt bland medlemsföretagen. Se figur 27.

<sup>3</sup> Med oseriösa företag menas företag som inte följer *lagar och/eller avtal*

”Finns tyvärr företag som satt det i system att i princip enbart arbeta med lönebidrag, vilket snedvrider konkurrensen och pressar ned priserna till orimliga nivåer”

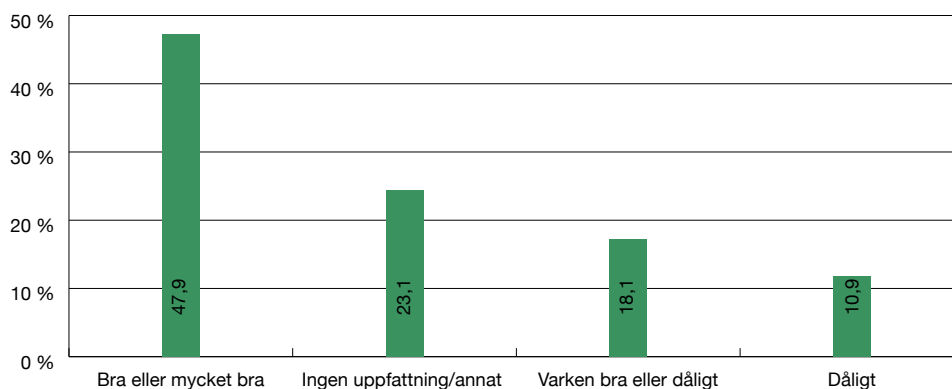
**Figur 27.** Andel företag som har anställda med bidrag från Arbetsförmedlingen 2014

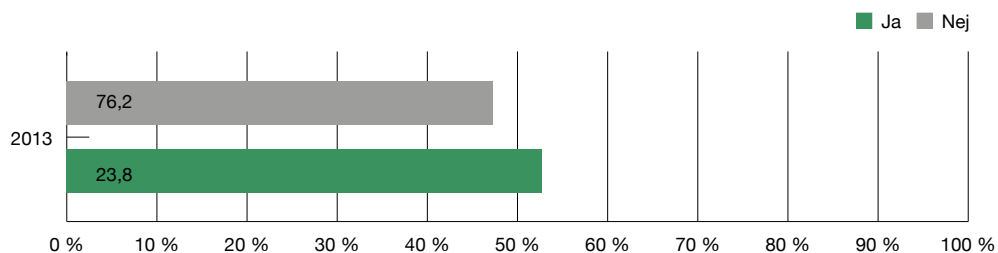


48 procent av företagen anser att bidragen är bra eller mycket bra. Det är 6 procent fler jämfört med föregående år. Många svarar att det dock är viktigt att bidragen inte ska påverka på konkurrensen. Se figur 28.

76 procent av företagen antar att lönebidrag används som konkurrensmedel. Flera av de svarande anser att det finns företag som har satt system att nyttja lönebidrag för att vinna anbud genom att timpriset i många upphandlingar är lägre än vad nettolöne-kostnaden är för branschen. Se figur 29. Man menar även att vissa aktörer har satt i system att utnyttja bidragen för att vinna kontrakt. Detta gör man utan att ta det arbetsgivaransvar det innebär, att ge det stöd till anställda med bidrag som de kan behöva.

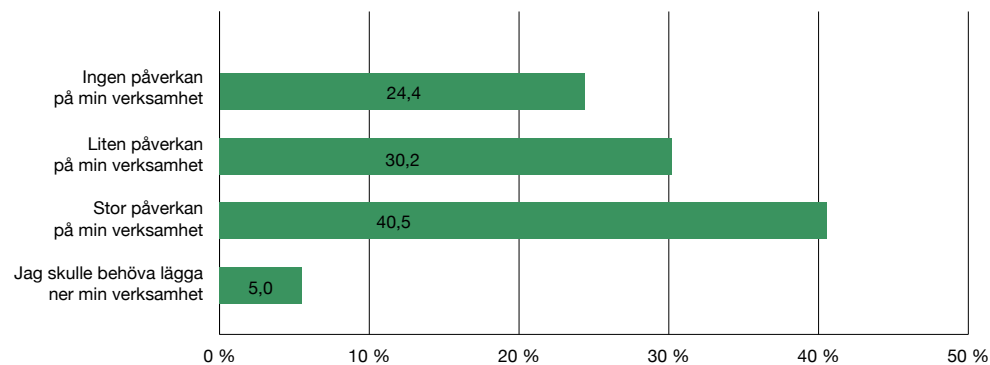
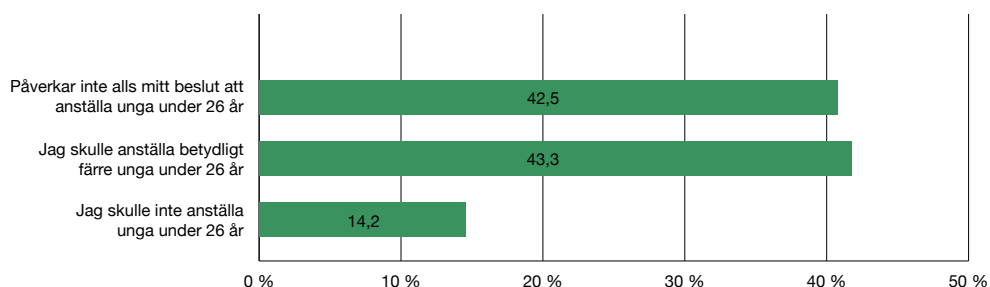
**Figur 28.** Vilket är ditt ställningstagande till de olika bidragen från arbetsförmedlingen?



**Figur 29.** Utnyttjas lönebidrag för att vinna anbud

## 2.4 ARBETSGIVARAVGIFTER OCH RUTAVDRAG

I år har vi ställt frågor om företagens syn på en eventuell minskning eller ett borttagande av RUTavdraget samt om en eventuell reducering av rabatten på arbetsgivaravgifterna för unga under 26 år. En stor del av Almega Serviceentreprenörernas medlemsföretag (67 procent, 580 företag) erbjuder hushushållsnära tjänster. 40,5 procent av företagen svarar att reduceringen av RUTavdraget skulle ha en stor påverkan på verksamheten. Fem procent uttrycker att de skulle lägga ner sin hemserviceverksamhet. Se figur 30. Endast 25 procent av företagen uttrycker att åtgärden inte skulle ha påverkan på deras verksamhet. 57 procent av företagen skulle avstå eller anställa färre unga om en kommande regering skulle ta bort reduceringen av rabatten på arbetsgivaravgifter för unga under 26 år. Se figur 31.

**Figur 30.** Reducering av RUTavdraget**Figur 31.** Arbetsgivaravgifter för unga under 26 år

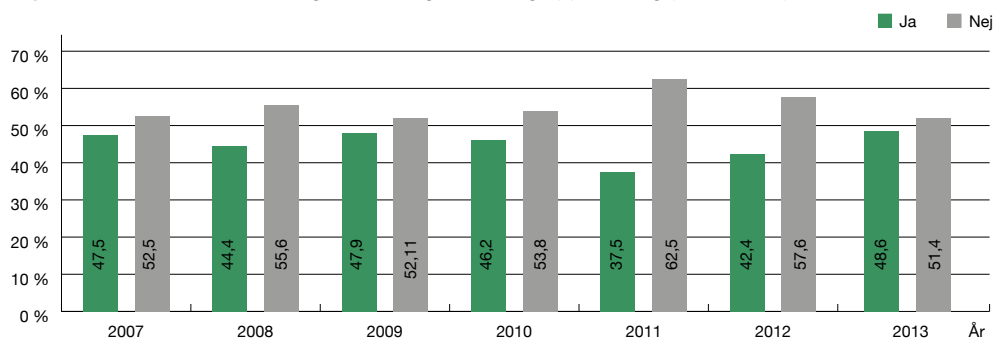
## 2.5 OFFENTLIG UPPHANDLING

Städbranschens värde<sup>4</sup> på den offentliga marknaden uppgår till 4,8 miljarder kronor. 90 procent av de största leverantörerna till Stat, kommun och landsting är auktoriserade och medlemmar hos Almega Serviceentreprenörerna. I år har vi ställt frågan om deltagande i offentlig upphandling i tre steg, deltar i offentlig upphandling i stor omfattning, i mindre omfattning eller deltar inte alls. 49 procent av företagen deltar i offentlig upphandling vilket är en ökning med 6 procentenheter jämfört med 2012. Fördelningen är följande

- Deltar i stor omfattning: 14,4 procent
- Deltar i liten omfattning: 33,2 procent
- Deltar inte i offentliga upphandlingar: 51,4 procent

Det finns ett ökat intresse hos alla företag att delta i offentliga upphandlingar. Intresseökningen är störst hos de stora bolagen. Se figur 32.

**Figur 32.** Andel medlemsföretag som deltagit i offentlig upphandling (2007–2013)



Företagens genomsnittliga andel av omsättningen 2012 från offentlig upphandling var i viktad form 30,1 procent. Motsvarande siffra under 2011 var 27 procent. Det är därmed tydligt att andelen av företagens omsättning som kommer från offentlig upphandling fortsätter att öka samtidigt som andelen företag som deltar i offentlig upphandling ökar. Detta indikerar att samtliga företag, oavsett storlek, deltar i större omfattning i offentliga upphandlingar.

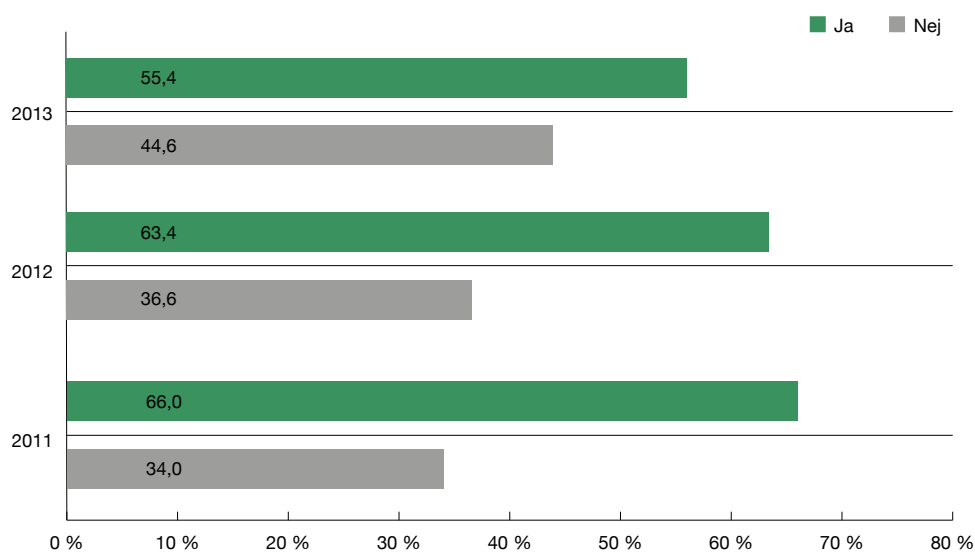
”Under de senaste två åren har 55,4 procent av företagen deltagit i en offentlig upphandling där antaget anbud varit under 200 kr/timmen”

Anledningen till att en majoritet av företagen inte medverkade i offentlig upphandling under det senaste året är framförallt pridfokuseringen. Att allt för stort fokus läggs på lägstapris är något som de flesta svarande företagen såg som en anledning till att inte delta i offentlig upphandling. Andra anledningar till att företag inte deltar i offentlig upphandling är att de anser att processen är för komplicerad eller att de inte anser sig tillräckligt stora för uppdraget.

<sup>4</sup> Källa DoubleCheck

Att alltför stort fokus läggs på lägstapris återspeglades också i svaren på frågan om vilka områden företagen ansåg vara problematiska vid offentlig upphandling. Under de senaste två åren har 55,4 procent av företagen deltagit i offentlig upphandling där antaget anbud har legat under 200 kr per timme<sup>5</sup>. Se figur 33. Andra områden som lyftes fram som problematiska var kunskapsbrist hos upphandlande enhet samt en dålig uppföljning av ställda krav. De tre främsta problemområdena kvarstår således från föregående år.

**Figur 33.** Deltagit i en offentlig upphandling, under de senaste två åren, där antaget anbud varit under 200 kr/timmen



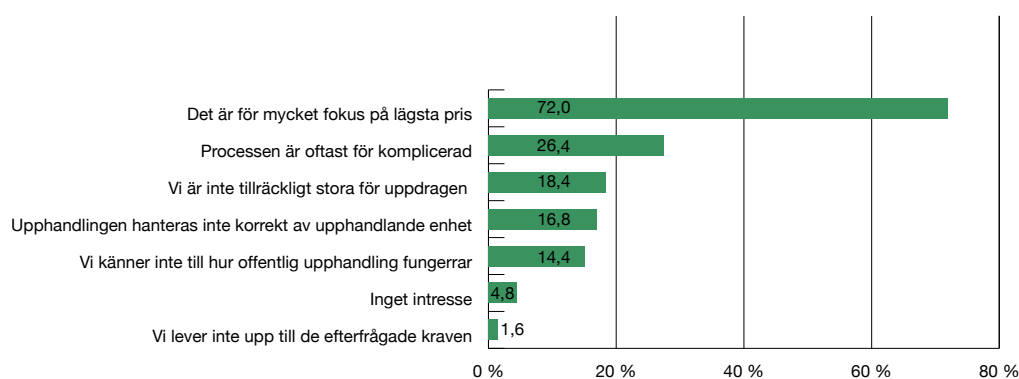
”Lägsta pris – Referens på uppdrag på 30 000 m<sup>2</sup> – Vi är inte tillräckligt stora för att delta – de seriösa företagen kalkylerar enligt kraven, men upphandlaren följer inte upp kraven i avtalet”

<sup>5</sup> Timkostnaden för arbetare enligt 2014 års kollektivavtal mellan Almega Serviceentreprenörerna och Fastighetsanställdas Förbund & SEKO vid ingångslön var 190,29 kr (lön + semesterersättning + sociala kostnader + Fora och särskild löneskatt).



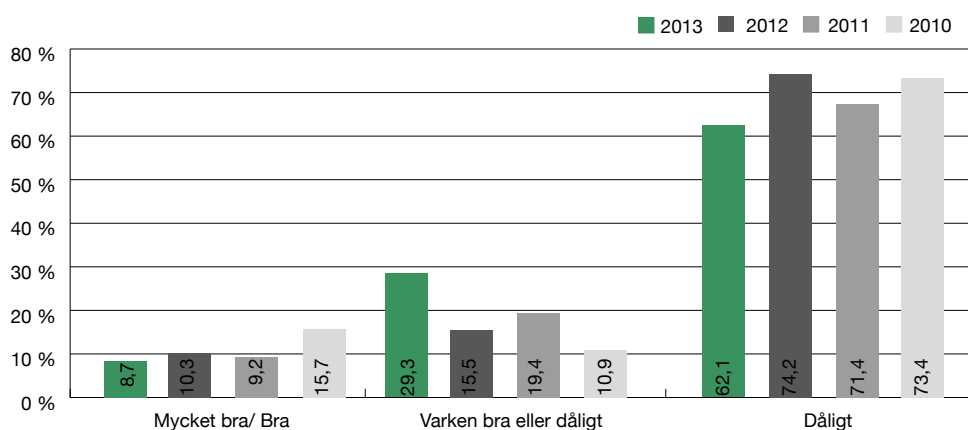
Offentliga upphandlarnas stora fokus på lägsta pris är den största anledningen till att företagen inte deltar i offentliga upphandlingar. Enligt Almega Serviceentreprenörernas granskning av 1 300 offentliga upphandlingar (2009 – 2011) tilldelades 96 procent av upphandlingarna till företaget med lägsta pris. Att processen upplevs vara för komplicerad samt att allt fler upphandlare ställer krav på företagsstorlek gillas inte av medlemsföretagen. Att ställa krav på företagsstorlek eller krav på referensuppdrag på en viss storlek kan missgynna konkurrensen. Att beställaren inte följer upp avtalet enligt de egna kraven kan innebära att uppdrag går till företagen som inte levererar enligt beställarens anbudsfrågan. Se figur 34.

**Figur 34.** Problem vid offentlig upphandling i rangordning (fakta från 2013)

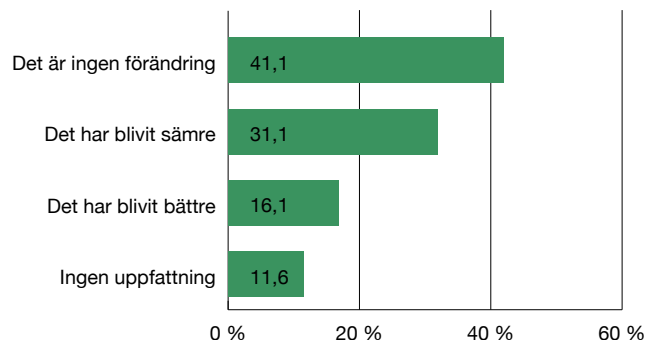


En stor andel av företagen anser att offentlig upphandling inte fungerar bra. Drygt 62 procent (74 procent föregående år) av medlemmarna är negativa till hur offentlig upphandling fungerar och endast 8,7 procent (10,3 procent föregående år) tycker att det fungerar bra eller mycket bra. Se figur 35.

**Figur 35.** Hur upplever ni att offentlig upphandling fungerar



Fler än 30 procent anser att offentlig upphandling har fungerat sämre de senaste åren. Endast 16 procent ser en förbättring och 41 procent ser ingen förändring. Se figur 36.

**Figur 36.** Hur har processen kring offentlig upphandling utvecklats

## 2.6 PRISUTVECKLING<sup>6</sup>

Möjligheten att sätta priser som matchar företagens kostnader är helt avgörande för branschens totala utveckling. Varje år höjs företagens kostnader, främst till följd av löneutvecklingen för de anställda, där lönekostnaderna utgör företagets största utgiftspost. På uppdrag av Almega Serviceentreprenörerna tar SCB fram ett städindex som redovisas två gånger per år och som följer företagets kostnadsutveckling. Sedan år 2008 redovisar också SCB ett tjänsteprisindex för rengöring och lokalvård som följer hur de faktiska priserna förändras på marknaden. Genomsnittet för kostnadsökningar under de sex senaste åren är 3,5 procent per år. Det stödjer också företagets upplevelse om att kostnaderna har ökat mer än de kan höja priserna gentemot sina kunder. Denna utveckling med en ökad konkurrens och ökad prispress riskerar att hämma branschens totala utveckling för tillväxt, personalutveckling, utbildning och kvalitet. Figur 37 visar en jämförelse över pris- och kostnadsutveckling för branschen.

**Figur 37.** Kostnads- och prisutveckling

År	SCB Städindex (november) kostnadsökning	SCB Tjänsteprisindex Prisökning	Differens
2013	2,10%	1,89%	-0,21 %
2012	3,10%	2,75%	-0,35 %
2011	2,30%	1,74%	-0,56 %
2010	1,60%	1,47%	-0,13 %
2009	4,40%	2,20%	-2,20 %
2008	4,40%	Start	
2007	6,60%		

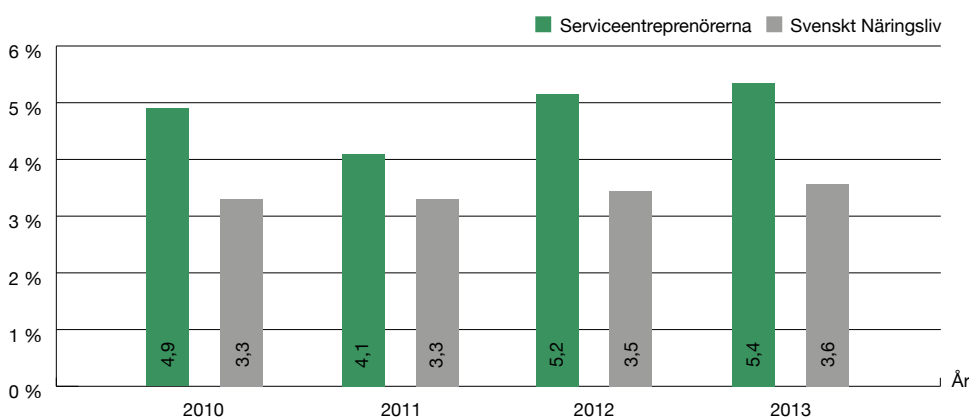
<sup>6</sup> Underkapitel 2.6 grundar sig inte på data från Almega Serviceentreprenörernas medlemsundersökning, utan på siffror från Statistiska Centralbyrån (SCB).

## 2.7 PERSONALSTATISTIK

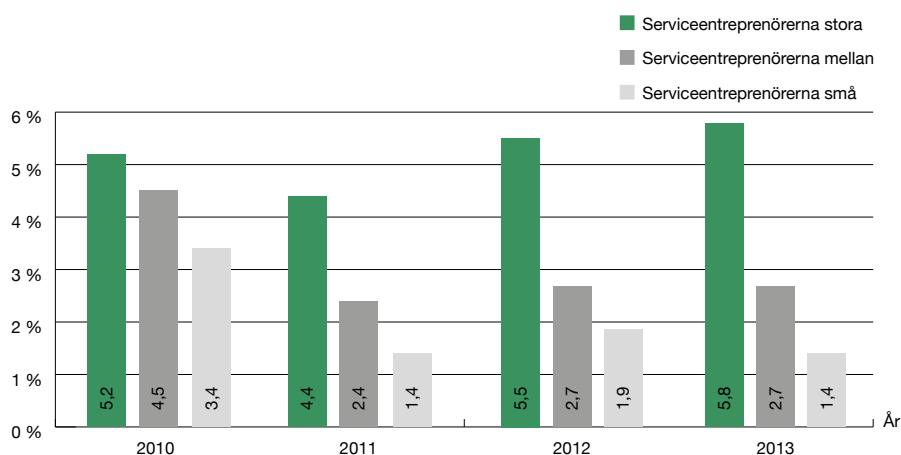
### 2.7.1 SJUKFRÅNVARO

Svenskt Näringsliv redovisar att sjukfrånvaron för kollektivanställda och tjänstemän i genomsnitt var 3,6 procent år 2013. Det är en ökning med 0,1 procentenheter jämfört med föregående år. För kollektivanställda arbetare är sjukfrånvaron 5,5 procent och för tjänstemän 1,9 procent. Utifrån svaren från medlemmarna i Almega Serviceentreprenörerna har stora företag mycket högre sjukfrånvaro än medelstora och små företag. Det skiljer även mellan städföretag och saneringsföretag där siffran för saneringsföretag är något lägre än för städföretag. Genomsnittet för samtliga är 5,4 procent, vilket är högre än föregående år då genomsnittet var 5,2 procent. Se figur 38 och 39.

Figur 38. Sjukfrånvaro



Figur 39. Sjukfrånvaro företagsstorlek



### 2.7.2 HELTID/DELTID

Mer än hälften av de anställda på företagen arbetar heltid<sup>7</sup> cirka 69 procent, vilket är en ökning med 1 procentenhet i jämförelse med föregående år. Bland de stora företagen är denna siffra 72 procent, och hos de mellanstora företagen arbetar 59 procent heltid. Hos de små företagen är antalet heltidsarbetande något lägre, 47 procent.

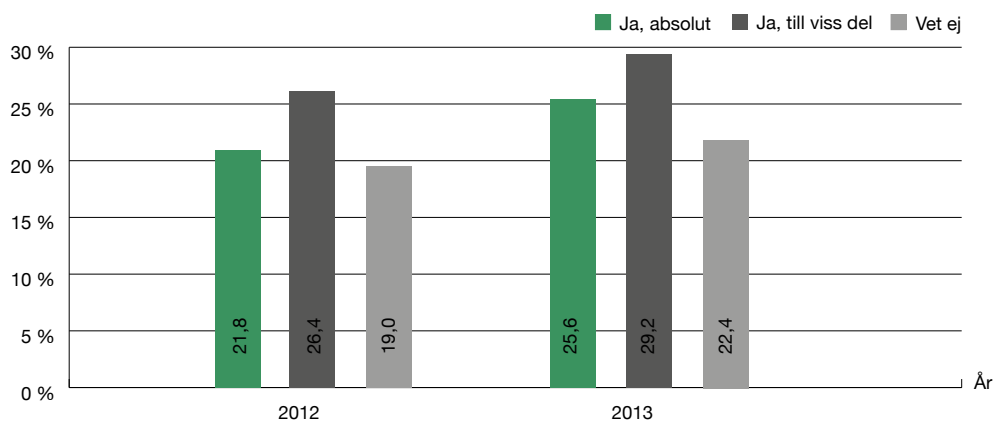
<sup>7</sup> Heltid, 35 eller fler timmar i veckan

### 2.7.3 YRKESUTBILDNING

I genomsnitt har 40 procent av de anställda i företagen genomgått en yrkesutbildning SRY/Pryl eller motsvarande utbildning, vilket är en ökning med 9 procentenheter i jämförelse med föregående år. Siffrorna visar att företagen fortsätter att utveckla de anställdas kompetens. Att yrkesutbilda personalen är vanligare hos stora och mellanstora företag.

Företagen anser också att kraven på yrkesutbildning i branschen har ökat de senaste två åren. 26 procent säger att de absolut kan se en ökning, medan 30 procent svarar att de till viss del kan se en ökning. Företagen anser att det måste kompletteras med regelbunden uppföljning av utbildningen. Se figur 40.

**Figur 40.** Krav på SRY/Pryl eller likvärdig utbildning i upphandlingar

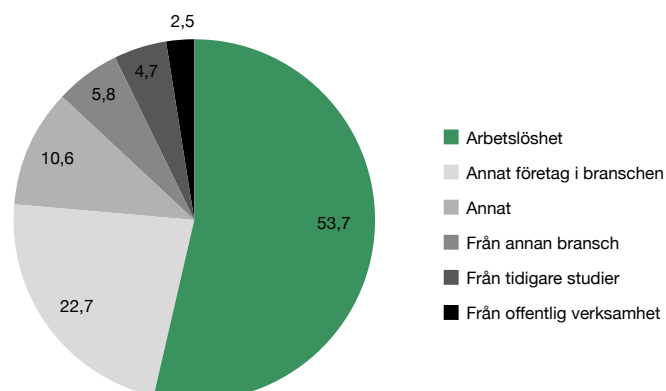


### 2.7.4 NYANSTÄLLDA

”54 procent av nyanställda kommer från arbetslöshet till städ- och servicebranschen”

I genomsnitt har 91,4 procent (90 procent vid föregående år) av Almega Servicecentreprenörernas medlemsföretag anställt någon de senaste två åren. Av de som nyrekryterats under det senaste året kom 53,7 procent (50,2 procent föregående år) från arbetslöshet jämfört med 33 procent under 2009 och 2010. Se figur 41. Andelen som kommit från annan bransch eller från offentlig verksamhet har blivit allt färre.

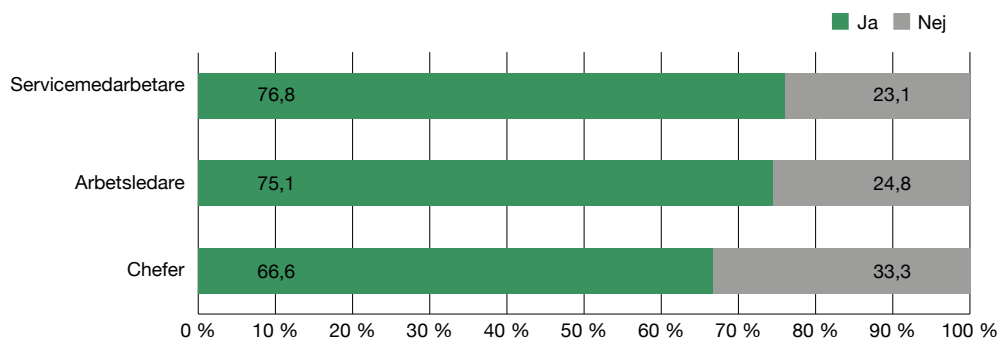
**Figur 41.** Vad den nyrekryterade personalen övergår ifrån



### 2.7.5 KOMPETENSUTVECKLING

Årets undersökning visar återigen att det finns ett stort behov av kompetensutveckling av de anställda. Främst finns behovet av kompetensutveckling för servicemedarbetare 76,9 procent (78,9 procent föregående år) och arbetsledare 75,2 procent (77,9 procent föregående år). Företagens behov av att kompetensutveckla chefer är 66,7 procent (66,4 procent föregående år). Se figur 42.

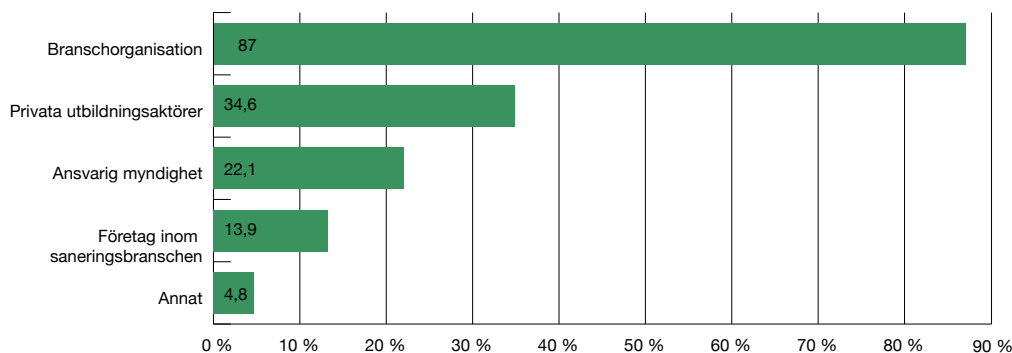
**Figur 42.** Behov av kompetensutveckling



Majoriteten, 87 procent av företagen (80 procent föregående år) har svarat att branschorganisationen ska erbjuda utbildningar inom städ- och servicebranschen (svaranden har haft möjlighet att markera flera svar) Se figur 43.

**Figur 43.** Vem bör erbjuda utbildningar inom städ- och servicebranschen

### 2.8 STANDARDER

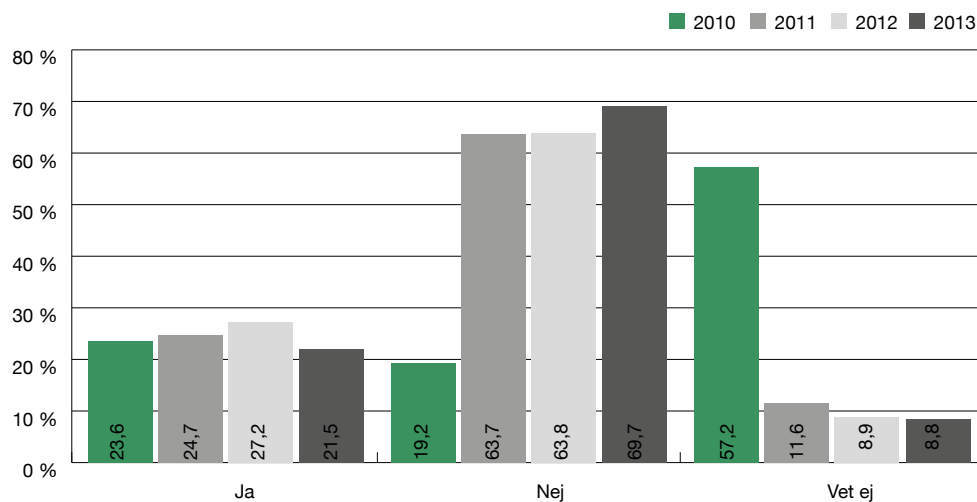


Kännedomen av den Nordiska Städsstandard SS 627801 (även kallad INSTA 800) har ökat under de fyra senaste åren. 2010 var det 57 procent av företagen som inte kände till standarden. Standarden reviderades under 2010. Vid revidering infördes en rad förbättringar för att underlätta standardens användning. Kännedom om standarden har ökat markant och mer än en femtedel av företagen använder standarden. Hos stora och medelstora företag används standarden i betydligt större omfattning. På större uppdrag (sjukhus, kommuner och stora privata företag) har standarden blivit en branschstandard.

Antalet företag som använder standarden ökar inte, det ligger förhållandevis stabilt. Se figur 44. Däremot ökar användningen kraftigt hos de företag, vanligtvis större företag, som använder standarden.

Det pågår ett standardiseringsprojekt för rengöring och städning för minskad smittspridning inom vård och omsorg. Standarden kommer att ange kvalitetskriterier för godkänd hygiennivå samt frekvens för rengöring och städning samt ställer krav på uppföljning och kontroll. Standarden beräknas att vara klar under 2015.

**Figur 44.** Användningen av städstandarden SS 627801



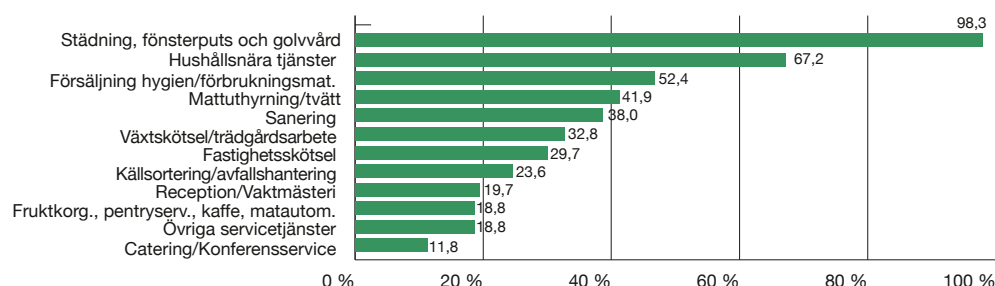
### 3. FACILITY SERVICES

För andra året i rad har vi valt att ställa ett antal frågor till medlemsföretagen kring facility services. Allt fler företag erbjuder fler tjänster utöver städservice. Detta är en trend som pågått under en längre tid. Allt fler beställare efterfrågar fler typer av tjänster från samma leverantör, och hos många företag finns det ett intresse av att erbjuda dessa s. k. kringtjänster till kunden. Detta är också ett av de bidragande skälen till att branschen växer, eftersom fler företag erbjuder mer än traditionell städservice. Se figur 45.

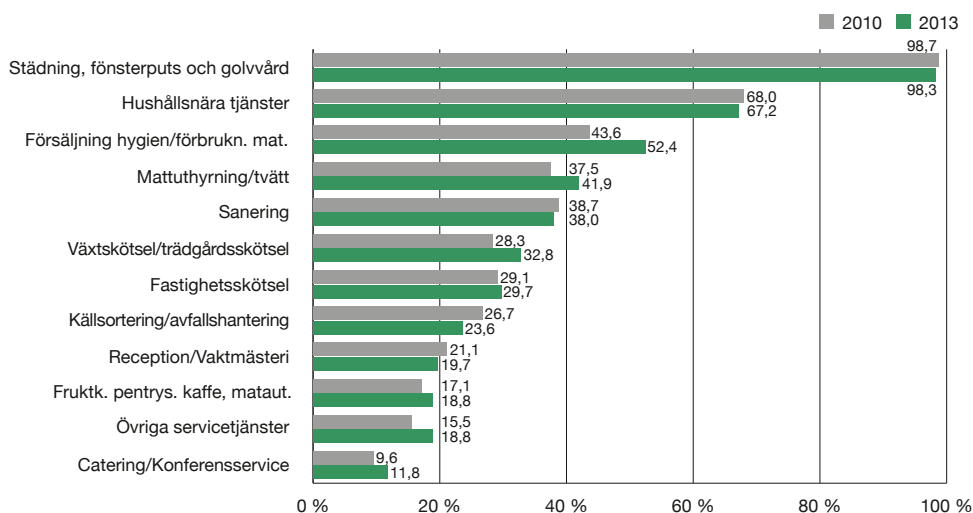
## ”Facility Services: Att samordna, styra, leda och producera supporttjänster.”

De vanligaste tjänsterna som företagen erbjuder är städning, fönsterputs och golvvård vilket 98 procent av företagen har uppgivit. För övrigt visar årets svar att samtliga övriga erbjudna tjänster ökat hos medlemmarna i jämförelse med föregående år. Se figur 45-46.

Figur 45. Fördelning av erbjudna tjänster 2013



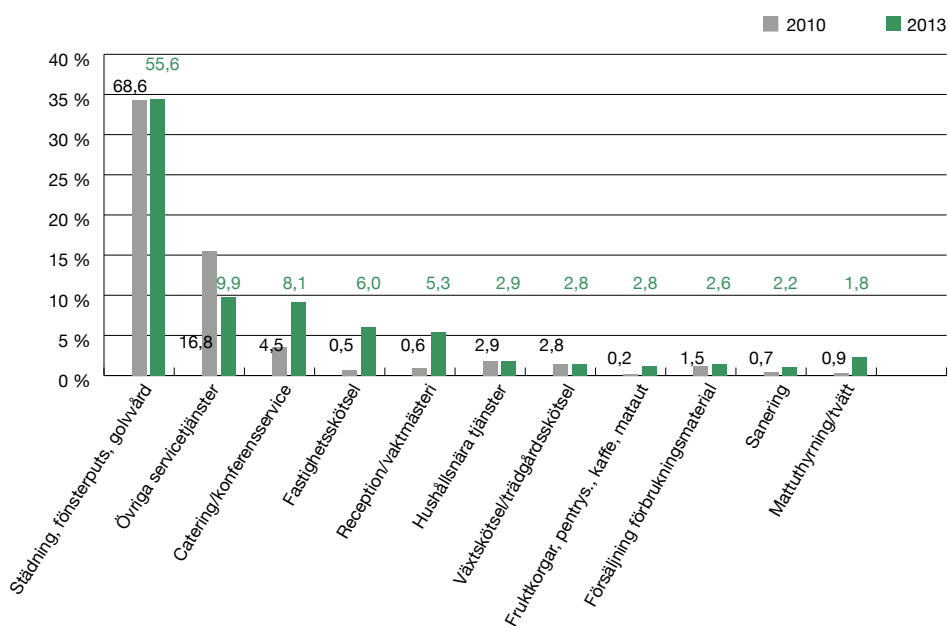
Figur 46. Ökning av tjänster som erbjuds



### 3.1 OMSÄTTNINGSFÖRDELNING MELLAN OLIKA SERVICETJÄNSTER

Bilden över vilka servicetjänster som företagen erbjuder och omfattningen är tydlig. Städningen står i snitt för närmare 57 procent av omsättningen för företagen vilket är 13 procent mindre än 2010. Tjänster som har ökat mest är fastighetsskötsel, reception och vaktmästeri och catering/konferensservice. För övrigt kan man se en tydlig bild av att allt fler upphandlingar omfattar flera tjänster. Det finns en tydlig omsättningsökning på till exempel försäljning av förbrukningsmaterial, samt utförande av sanering och fastighetsskötsel. Se figur 47.

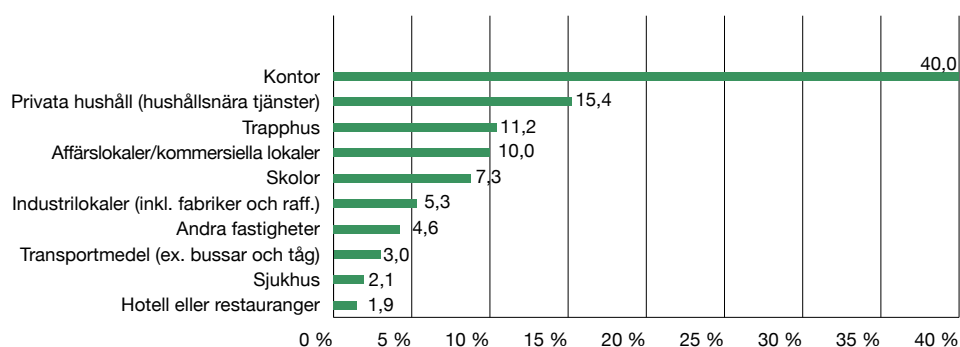
Figur 47. Omsättningens fördelning mellan tjänster



### 3.2 VAR UTFÖRS TJÄNSTERNA?

40 procent av alla tjänster utförs i kontorslokaler. Andra områden där tjänster vanligen utförs är privata hushåll, trapphus och affärslokaler. Jämfört med föregående år kan vi se att andelen tjänster, som utförs i privata hushåll har ökat de senaste 3 åren. Ökningen kan härledas till att allt fler företag erbjuder hushållsnära tjänster då efterfrågan på dessa tjänster har ökat under de senaste åren till följd av möjligheten till RUTavdrag. Se figur 48.

Figur 48. Var utförs tjänsterna? Omfattning i procent 2013





43,5 procent av företagen anlitar underentreprenörer vilket är en minskning med 2,1 procentenheter jämfört med föregående år. Omsättningsandelen som genererats av underentreprenörer har minskat under de fyra senaste åren med 4 procentenheter. 19,4 procent av företagen har arbetat som underentreprenör för FM-företag, lika många har även arbetat som underentreprenör för ett städföretag. För Almega Serviceentreprenörernas auktoriserade företag är omsättningsdelen som utförs av underentreprenörer 4,5 procent. Det är fortfarande vanligare att de stora och medelstora serviceföretagen anlitar underentreprenörer jämfört med de små företagen.

### 3.3 OUTSOURCING INOM OFFENTLIG SEKTOR

Att outsourcade arbetstillfällen från offentlig sektor har ökat med endast 7,5 procentenheter mellan 2005-2012, vilket är en halv procentenhet mer än föregående år (beräkning av ett urval av tjänster). Den största minskningen inom offentlig sektor av antal anställda ligger inom yrkesgrupperna telefonister, vaktmästare, fastighetsskötare, städare, köks- och restaurangbiträden. (-19 procent). Antalet receptionister och trädgårdsanläggare har ökat med 56 procent under samma tidsperiod vilket visar att det fortfarande genomförs en stor del av tjänsterna i egen regi. Nedan, i figur 49, visas statistik med ett urval av tjänster mellan 2005 och 2012.

**Figur 49.** Yrkesgruppernas utveckling inom offentlig sektor (2005–2012)

Yrkesgrupp	2005	2012	Förändring 2005–2012
Telefonister	3 976	1 959	-51 %
Vaktmästare m.fl.	5 712	3 097	-46 %
Hotell- och kontorsstädare m.fl.	24 453	20 339	-17 %
Köks- och restaurangbiträden	21 744	17 963	-17 %
Fastighetsskötare	19 099	17 741	-7 %
Kockar och kokerskor	12 128	12 997	7 %
Väktare, ordningsvakter, övrig säkerhet	2 480	3 171	28 %
Hovmästare och servitörer	407	581	43 %
Receptionister m.fl.	2 807	4 879	74 %
Trädgårdsanläggare m.fl.	2 351	4 355	85 %

### 3.4 STANDARDISERING AV FACILITY MANAGEMENT

Det pågår ett ISO standardiseringsarbete globalt. Det finns två projektgrupper som arbetar med att dels standardisera avtal och överenskommelser samt termer och definitioner. Arbetet har pågått sedan början av 2012 och beräknas vara klart 2015.

Det finns idag sju Europastandarder inom FM-området. ■

## 4. INFORMATIONSHÄMTNING

Informationsinhämtningen till denna rapport har skett via statistikinsamling samt med hjälp av en enkätundersökning.

### 4.1 OM UNDERSÖKNINGEN OCH DEFINITIONER

För enkätundersökningen har vi använt oss av analysföretaget Questback och dess verktyg Easy Research för webbenkäter. För att underlätta analysen och möjliggöra en differentiering mellan företag av olika storlekar har vi delat in dem i tre storleksgrupper baserat på antalet anställda:

- Små företag: 0–10 anställda
- Mellanstora företag: 11–100 anställda
- Stora företag: över 100 anställda

Övriga definitioner:

Anställd är lika med årsanställd med en veckoarbetstid på 35 timmar eller mer. Antal bolag i branschen är alla aktiebolag. Dessa är 2118 st. Almega Servicecentre-prenörernas medlemmar. Dessa är 879 st. (Saneringsföretag 128 st.). Auktoriserade Servicecentreprenörer. Dessa är 151 st.

En Auktoriserad servicecentreprenör:

- Har F-skattsedel och är registrerad i moms- och arbetsgivaravgiftsregistret.
- Har inga skatteskulder hos kronofogdemyndigheten.
- Är registrerad hos Bolagsverket (endast aktiebolag kan ansöka om auktorisation).
- Har tillstyrkt revisionsberättelse.
- Är medlem i Almega Servicecentreprenörerna, Almega Hemserviceföretagen, Almega Fastighetsarbetsgivarna, Almega Samhallförbundet eller Almega Tjänsteföretagen (bransch fönsterputs och städ) och har därigenom kollektivavtal för sina medarbetare.
- Följer branschens Allmänna kontraktsvillkor eller motsvarande.
- Ger alla nya medarbetare introduktionsutbildning enligt kollektivavtal.
- Har ansvarsförsäkring på minst det belopp de Allmänna kontraktsvillkoren anger (120 prisbasbelopp).
- Följer Allmänna Reklamationsnämndens beslut och rekommendationer.
- Har synliga namnbrickor eller företagskort på alla medarbetare för att kunden ska veta vem som utför service hos dem samt kan legitimera sig med giltig ID-handling vid förfrågan.

- Förpliktar sig att följa gällande lag och avtal.
- Är ett företag som har två eller fler bolag med olika organisationsnummer, men som marknadsförs under samma namn, ska ha auktoriserat samtliga bolag.
- Har dokumenterat miljöledningssystem
- Förbinder sig att genomgå en auktorisationsutbildning i Almegas regi.

Undersökningen som riktades till Almega Serviceentreprenörernas medlemmar gick ut till 831 företag. Av dessa mottog 807 av dem enkäten och 249 svarade. Intresset att svara på enkäten var störst hos stora och medelstora företagen vilket motsvarar 83 procent av Almega Serviceentreprenörernas medlemsföretags omsättning.

#### **4.2 OM BRANSCHSTATISTIKEN**

För statistikinsamlingen har vi använt oss av Svenskt Näringslivs lönestatistik, Soliditets Nordic Business Key (NBK), SCB, samt Almegas lönestatistik. För definition av marknaden och statistikbearbetning har Nordic Business Keys branschkod, Bisnode, använts. I Bisnodebransch-städservice ingår aktiebolag och större handelsbolag. Statistiken har hämtats under augusti månad år 2014. Företagens uppgifter är hämtade från senast rapporterade årsredovisning, och motsvarar huvudsakligen kalenderårsredovisningar för 2013 samt för företag med brutet räkenskapsår 2012/2013.

## **5. KONTAKTUPPGIFTER**

Har du frågor eller funderingar kring rapporten, kontakta:

#### **ARI KOUVONEN**

Almega Serviceentreprenörerna

Tel: 08-762 69 36

E-post: ari.kouvonen@almega.se





